

Előfizetés:

Egész évre 4 ft.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „
Egyes szám 10 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre beküldött előfizetése 3 ft.

Szerkesztő és kiadó hivatal: Fútoza 4. szám, hova az előfizetési pénzek és kéziratok küldendők.

SÁRRÉT.

(Előbb: „Biharmegyei községi értesítő.“)

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A NÉP-NEVELÉSI ÉRDEKEK ELŐMOZDÍTÁSÁNAK KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetési díjak:

4 hasábos petit sor egy-szeri hirdetésnél 4 kr.
többszörinél 3 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetések felette kedvezően eszközölhetők.

Nyílt-tér

soronként 15 kr.
Bélyeg díjj minden egyes beigtatásért 30 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: VASS JENŐ.

A polgári és felsőbb népiskolák.

Az 1868. évi XXXVIII. törvény-czikk a népiskolai közoktatásról intézkedvén, az 59-ik §-ban rendeli: hogy „oly falvak és városok községei, melyek kebelökben legalább 5000 lakost számlálnak, kötelesek felsőbb népiskolákat, vagy ha anyagi erejük engedi polgári iskolákat állítani s tartani fenn.“

A törvény szavainak e tekintete alá esik jelenleg közélebről városunk is, mely mint tudvalevő, dacára korlátolt anyagi helyzetére s ebből folyólag több ízben tett felfolyamódásainak, a csak nemrégiben leérkezett miniszteri rendelet értelmében, már a jövő 1877 év folyamán lenne a polgári iskolát kötelezve felállítandó.

Mielőtt a város anyagi képességét, s az ezen iskola felállításának lehetőségét mérlegbe vetnők, kívánunk magáról a polgári és felsőbb népiskolák céljáról, haszna és jelentőségéről egyet mást elmondani.

Valószínű, hogy szakférfiakon kívül talán kevés ember van a hazában, ki a törvény által rendelt gymnasium, reálskola, polgári iskola és felsőbb népiskola között ez idő szerint még határozott különbséget tudna tenni; azért épen ez okból, a törvény eme atyáskodó bölcs intézkedése nem is találkozik mindenütt a kellő rokonszenvvel.

Azok részére kik valamely szakpályára nem képezik magukat, mind ez ideig az elemi iskolák szolgálták előképzőül, a melyekben elsajátított ismeretek azonban, — még ha a teljese felszerelt VI. osztályt vesszük is — korántsem feleltek meg a mai művelődés általános kívánalmainak.

Az eddigi tanítási rendszer, az előképző-ugy nev: szoktató iskolák érzett hiányai, az iskola kötelezettség rendetlen alkalmazásának szomorú ténye, mindmegannyi okul szolgálnak az elemi osztályokon úgy a hogy átvánzórgó tanuló hiányos képzetésére

s egészen véve a népoktatás fejlődésének rovására esnek.

A felsőbb népiskolák már segíteni volnának hivatva a bajon, a mennyiben bennök a 12 évet betöltött gyermekek 3 éven keresztül, mintegy, ismételve az elemi osztályok tantárgyait, általuk az érettebb észszel elsajátított ismeretek is sokkal inkább megemészthetnek, s az életben a gyakorlatban könnyebben alkalmazhatók.

Ezek felett pedig a hazában annyira kívánatos általános műveltség elterjesztésére, csak a polgári iskolák hathatnak legjobban, melyek belserveszetüknel s főleg azon körülmény-nél fogva, hogy a 10 évvel felvett tanuló 6 éven át tanulva, sokkal alaposabban készítetik elő a gyakorlati életre, mint a felsőbb népiskolákban, csaknem egyedül vannak hivatva ez országban az ugy nev. középszályt megteremteni.

De a polgári iskolák nagy fontosságú jelentősége kintinik abból is, hogy ezen iskolák lehetnek legalkalmasabb előkészítői az egyetemek számára kijelölt ágakon kívül minden szakpályára, mint a tanítóképző, iparszaktanodák, gazdasági, kereskedelmi és katonai akademiák szakaira; melyen kívül még közvetlen kiképeztetést nyújtanak az alsóbbrendű hivatalnokok, számtisztek stb. számára.

A polgári iskolák tehát egyenesen azok számára valók, kik mérnökök, építésszek, művészek, orvosok, ügyvédek, tanárok stb. nem akarnak lenni, s szerzetüket és tanrendszertiket tekintve minden esetben ezélszerűbbek a reáltanodáknál, — különben pedig a polgári o-kolák egyik vagy másik osztályából a gymnasium vagy reáltanoda megfelelő osztályába minden vizsga nélkül át is léphetni.

Ezeket előre bocsájtva őszintén be kell vallani, hogy a törvényhozás igen bölcsen intézkedett akkor, midőn a polgári iskolák felállítását minden 5000 lelket számláló községnek köteletségévé tette, s ezzel a kevésbbé teherős polgári osztály gyermekei előtt is

megnyitá a művelődés templomát.

Hanem persze az elmélet hathatós érvelései, az államférfiai bölcseség jóakaratu rendelkezései csak a jótétemények halvány árnyai ma, melyek könnyen szétfoszlanak midőn a pénztelenség s a községek vagyoni tehetetlensége oly ijjesztően üti fel fejét. Bármenyire kívánatos is ily tanintézet felállítására, s szükséges különösen a polgári elem művelődése szempontjából; azon nagyobb mérvű befektetések és évi kiadások melyek egy polgári iskola fentartására elkerülhetlenek, csak kevés községnek engedik azt meg, hogy a lakosok nagyobb mérvű terhelése, avagy államsegély nélkül ilyeneket létesíthessen. S ez anyival inkább szomorú; szomorú pedig legközelebről városunkra, mely köztudomásulag erre semminemű anyagi erővel nem rendelkezik, meit a törvény szigorának hatalma alatt kénytelen leend, lakosainak tulterhelhetőségével is ebeli kötelmeinek megfelelni.

Kétszeri felfolyamódás után ismét leérkezett a lefelsőbb parancs „polgári iskolának lenni kell.“ Mi módon lehet ez a jelen viszonyok közt létesíthető, hanemha kivetés útján? képzeln sem tudjuk; szóljon hozzá ki bölcsőbb, vitassuk meg e nyílt helyen, — aztán győzzön az mi jobb s lakostársainkra kevésbbé terhelő!

Szívesen tért adunk az ez érdembeni további eszmecserének.

* * *

Hogyan élvezzük a vasárnapot

Mutatvány a „vasárnapi munka szünet“ czimű népszerű egészségügyi füzetből.

Talán semmivevással, vagy hevéreállással? Korántsem.

Az emberi test a munka változtatása által üdül fel legjobban. E változtatás az, mely a vasárnap foglalkozást élvezetessé teszi és pedig nemcsak minősége, de mennyisége által is. S főleg e foglalkozás mennyiségének

esekély mérve az, mi testünket kellemes feszültségben tartja. Így például a vasárnapon tett mértőföldnyi sétát, a köznap lakatos, asztalos vagy írásbeli munkával összehasonlítva, a séta — habár fárasztó volt is, üdítőleg fog hatni. Valamely könyv olvasása is „munka”, valamint a számok összeadása is az, de azért az olvasás, egyrészt változatosága, másrészt kellemesebb benyomása által, reánk nézve üdítőbb munka lesz, amannál. A gyermekek zaja és játéka fárasztóan fog hatni arra, ki folyvást hallja és látja, de kellemesen érinti a hetet műhelyben eltöltött családapát. Az üdülésnek tehát természetesen a foglalkozás különbözősége szerint kell változnia, vég hatásában azonban mindig az legyen a cél, hogy általa a tiltók szabad működése, a teljes, mély lélegzés előidéztesse, tehát a mell szabad hullámzása ne korlátoztassék. Az üdülés érzetét a szövegekkel: „mellem tágul, szinte fellelegzettem, szívem egészen megkönnyebült” a szív s a tüdők, mint a test központi szerveire vonatkozóan — ki is szoktuk fejezni. De üdülést élvező mellünk, önkénytelenül indítatik olyanféle mozgásokra, melyek által a szénsavas vér tisztul, a tüdők bőven jutnak éltető élethez s a test minden izma felfrissül. Ilyen mozgás a beszélgetés, nevetés dalolás, szavalás, tánc. Így a többek között Socratesről, az ó világ ezen elsőrangú böléséről beszéltek, hogy napi dolganak végezte után, táncolni vágyakozott, tehát szorult mellét, gyors mozgás által felfrissíteni vágyott.

Üdülésre legalkalmasabb az Isten szabad ege alatti s a viruló természetben való tartózkodás. Hisz ott fürödhetünk meg a nap éltető sugarában, ott szívhatjuk be telt mellet a növényzet illatát, s ott legeltethetjük szemünket a lombok sötét zöld színén!

Rövidebben jellemzi az üdülést egy sokat utazott tudós, ki e mű szerzőjéhez intézett egyik levelében így nyilatkozott: „Egy vasárnapon a glas-

gowi parkban legalább 30.000 sétáló embert láttam, mindannyian tisztos öltözékben voltak és szeszese italok élvezete nélkül szórakoztak. E látvány lelkemre rendkívül jól hatott.”

Jól figyeljünk: „szeszese italok élvezete nélkül!”

E megjegyzés egészségügyi szempontból fontos, s a ki e mű II-ik fejezetének 15-ik pontja alatt tárgyilagosan előadottakat figyelmesen olvassa, tudni fogja, hogy nem a szesz, az alcohol, de a víz azon elem, mely a levegővel egyetemben, a kiszáradt, ellazult, kimerült izmokat újra élteti. Senkinek sem lehet ellenvetése az ellen, hogy a hétköznapi munka közben, szeszese italok, mértékletes (de nem „mértékkel” való) élvezete által szervezeteket felnefrissítsük; valódi és hasznos felfrissülés azonban csak a tiszta jó víz, tej vagy gyümölcs élvezete által képzelhető, mely eredeti jóságában szintén csak a természet adománya. S ki egészséges ösztönét annyira megőrzi, hogy az említett tápszerek kiváló értékét becsülni tudja, bizonyára kerülni fogja a koresznák büzzel és romlott levegővel megtelt helyiséget, hova a céger s a rozsz zenezsívaja csalogatja.

S most tekintsünk azon helyekre, hova az ünneplőket a harangok zugása imára hívja. — a templomokba, — és az alszenteskedés vagy vasikalaposság minden színezete nélkül, el kell ösmernünk azt, hogy a harangok összehangzó zugása, az orgona hatalmas hangjai, s a hívők éneke, kellemes, nyugalmat adó hatással lesznek reánk.

A templomban, az isteni tisztelet hatása alatt élvezett ünnepi nyugalom, hitfelekezeti jellegéhez, az egészségnek ugyan nincsen köze, de azért az erkölcs gyakorlatában találja fel legnemesebb alakzatát annak, mit realisan „a munka váltakozásának” nevez.

„A nép közegészségének alapja” — mondja Sanderregger — „a z erkölcs. Míg a természettudomány

a vallásnak nem egy, a papokra nézve jövedelmes tételét halomra dönté, azalatt a való, a tett vallásának a erős oszlopává lón és szigorú törvényei a társadalmi rendet, a családszentségét és a magánélet tisztaságát dicsőítik.”

A szabad természet élvezetéhez s az istentiszteletben való részvételhez csatlakozik az üdülés egy harmadik neme: a családi kör.

A munkás, ki a hetet gyárban vagy műhelyben nem és kortársai között tölti, a társasági vidorságában örömet lelheti ugyan, de öröme kétszerte nagyobb, ha övéhez s a házi tüzhely köré települhet. Ilyenkor úgy érzi magát mint messze földről jött és honát lelte vándor; a férj, a felnőtt fiak vagy leányok hazatérte által kiegészült családi kör szemlélete kellemes benyomást tesz a családjára érzületére és üdülés, szórakozás utáni vágyára kielégítőleg hat. Hiszen a munkás neje egész héten át a család egyes tagjait csak addig szemlélhette, melyek csak addig érintkezhetett, míg siettetett pontossággal elkészült ebédjükét elköltötték. Valamint a mély gondolkozásu Faust, az ünnep nyugalmat adó napján tekinté magát valóban „embernek,” úgy a munkás is a teljes nyugalom óráiban, otthon, a család körében melegszik fel, s az apa, a fiú, a fivér, csak akkor foglalja el valóban őt illető helyét. E kicsiny körben vidulnak fel, lesznek újra ifjúvá s midőn keblökben a jó és nemes iránti hajlam felbuzdul, szellemük megtisztul a köznap élet salakjaitól.

Tervszerűen előmozdítatik e lelki nemesülés a vasárnapi iskola intézménye által, mert míg gyermekeinkre nézve, kik a hét minden napján 4 órát vagy esetleg többet is, az iskola falai között töltönek, óhajtasunk, hogy vasárnapra leekéjük ne legyen, hogy e napot szabadon tölthessék, úgy másrészt a szellemi foglalkozás azokra nézve, kik egész héten át gyalultak,

kánonok és Chernel alispán a Berzsényi vírágtengerben díszlő megkoszorúzott arcképe körül az emelvényen voltak láthatók. Az előki megnyitó beszéd lelkes emelkedettségbe hozá a jelenvöltokeket, melyet Kölesy Hymnusának éleneklése zárt be. Eben Gyula ünnepi költeményt szavalt, míg Balogh Gyula a költő „Romlásnak indult, hajdan erős magyar” című hatásos versét adta elő fokozott lelkesedés között.

Majd a „Szózat” ima hangjainak elmultával Fabry Pál főgymnasiumi tanár emlékbeszéde következett, mely hazafias eszmék fejtegetésében gazdag előadás hársányan megjeleneztetett. Ezzel a püspök úrnál 50 teritékú díszbeidre sereglettek egybe az előkelőségek, s vidám felkösztöntések közt mulattak későig fesztelenül.

Másnap az ugy nev. falusi ünnepre készült mindenki s daczára a folyton szakadó esőnek hosszú külön vonaton indult meg a már a környékből is mind inkább felszaporodó ünneplő közönség. Kis-Cellen Hollósy Jusztin apat üdvözlé az érkezettekét, kik azonnal kocsiakra ülven megindultak Egyházas-Hetyére, honnan falut falu után érve a legszebb diadalmenet és ünnepi fogadtatás közt érték el a zászlótenger s ezrekre menő sokaság által körülvért kis fa-

TÁRCZA.

Bucsu dal.

(Népdal.)

Harmat csillog hervadt rózsán,
Isten hozzád! édes rózsám.
Két szememben könnyű ragyog,
Jaj! he boldogtalan vagyok,
Istenem.

Ugy sirhatnám, de nem merek,
Még meglátják az emberek,
S nevetnének rajtam nagyon,
Hogy egy lányért úgy elhagyom
Magamat.

Borulj reám, sirj te értem,
Neked sirni, ugysem szégyen.
Hulló könyved csókora issza . . .
Nem jövök én többé vissza —
Sohasem.

Endrefi Andor.

A Berzsényi ünnep Vas megyében.

A magyar irodalom és költészet egykori díszé a magyar Horác Berzsényi Dániel koszos költőnk születésének év-százados napját Vas-vármegye, előbb székelyhelyén Szombathelyen, majd a költő szülőhelyén Hetyén fényesen ünnepelte meg, f. hó 6 és 7-én.

Az ünnepelet rendező bizottság élén Szabó Imre Szombathelyi dérek püspöke buzgalkodott, ki mellett a megye tisztikara is élénk tevékenységet fejtett ki. — A szives magyar vendégszeretettel várt küldötségek közt ott voltak a teljes ünnepi színben öltözött, fellobogozott város falai közt, az akadémia részéről Greguss Ágost és Nagy János kánonok; a Kistaludi társaság részéről Beöthy Zsolt másodtitkár, s a soproni Iyenum küldötsége stb. Reggel mozsárlövések jelenték az ünnepelet kezdetét, mely a virágözönnel, cimerek és festményekkel feldíszített megyeház nagy termében volt megtartandó. A szinte ünnepi díszbe öltözött nagyszámu jelenvölt közönség hölgyek és férfiak nagy számától szorongott a terem melyben Takács főispán, Königmayr

kopácsos
mes szöve
kozás

A legértékesebb nő „A”
gol királyi
dánybar
részében
nyugalom
kezében

„A”
mennyire
itt az é
iránti é
zök s a
s a tűz
nem hi
nemesít
este él
között.
ják, má
ünneplő
belit ra
nap rege
öltözhe
sétára

A SZ

A
vában ta
m ény
rehabít
termelő
követke
itt-ott fö
az elömu
tatnak.
találjuk
hogy a
vége fel
melyet a
hazánk
szonyok
gévé tes
közönség
nem lehet
tas siker
rulni. A
teszik k
hogy a

lusi lak
letett e

A
zönség
Nagy-
kalmi b
Istvá
„Bucsuj
vonta a
tábláról.
„Itt szü
születés
máj. 7-

s ezzel
után Na
saságot
gelé me
kik vid
között f
mindad
ünnepl

kopácsoltak vagy vartak stb., kellemes szórakozás, vagy is „a foglalkozás váltakozása“

A vasárnapi nyugalom lázias jellegét kitűnően festi egy angol munkásné „A napok gyöngye“ címen, az angol királynőnek ajánlt és 40.000 példányban megjelent művecskéje azon részében, melyben egy a vasárnapot nyugalomban élvező családról következően ír:

„A lakás belső berendezése, bár mennyire szegény is, elárulja azt, hogy itt az élet szükségletei és kényelme iránti érzék uralg. A butorok, eszközök s a ruházat céljuknak megfelelnek s a tüzhelyen pattogó lángok mellett nem hiányzanak a polcon az erkölcs nemesítő olvasmányok sem. Szombaton este élénk sürgős-forgás van a család között. Az egyik gyermeket mosdatják, másoknak szöghaját fésülnek, tiszta ünnepi öltönyt készítenek ki s a lábélit ragyogóra fényesítik, hogy vasárnap reggel minden családtag tisztába öltözhessenék és a szülőket az ünnepi sétára kísérhesse.“

(Folyt. köv.)

A szegedi országos kiállításról.

A Szegeden ez év augusztus havában tartandó országos ipar, termény- és állatkiállítás alóli rendezőbizottsága tisztelettel értesíti a hazai termelő-közönseget, hogy az árvíz-csapások következtében a kiállítás megtarthatása iránt itt-ott fölmerült kételyek teljesen eloszlatván, az előmunkálatok ismét egész erővel folytatottak. A kiállítás érdemében szükségesnek találjuk a t. c. közönseget figyelmeztetni, hogy a bejelentések határideje május vége felé lejár. Azon rendkívüli hordéro, melyet a kiállítások általában, de különösen hazánkban a közgazdasági és kulturális viszonyok fejlődésére gyakorolnak, kötelességévé teszik a nagy-és kis-iparos, a gazda közönsegnak és minden termelőnek ezen, nemében hazánkban első országos kiállítás sikeréhez a lehetőséghez köteleseggé válni. Az utóbbi idők kétszeres kötelességévé teszik különösen hazánk iparos-osztályának, hogy a nemzeti ipar jelen állapotának föl-

lusi lakot, melyben ez előtt száz évvel született e nagy költő Berzsenyi Dániel.

Az eső folyton esett, de a lelkes közönseget ernyedtetlenül végig együtt maradt; Nagy-Károly kis-somlyói ev. lelkész alkalmi beszédet mondott itt. S Hrabosky István a költőnek Kemenesaljától vett „Bucsuját“ szavaltva mely után az elnök levonta a leplet a szürke márvány emlék tábláról, melyen arany betűkkel ez állott: „Itt született Berzsenyi Dániel, — születésének első százados évfordulóján, 1876 máj. 7-én.

Vas megye közönsege. s ezzel az ünnepélynek vége lett, mely után Nagy Sándor plébános ur az egész társaságot saját lakán villás reggelivel vendégelé meg, hol mintegy 150 egyén vett részt, kik vidám zene és lelkes pohárköszöntések között fejezték be e nevezetes napot, mely mindaddig míg „Buda áll és magyar él“ ünnep leend a nemzet emlékében.

N. H.

tüntetésére alkalmat szolgáltatva, az ország főgyasztó közönsegnak figyelmét jelesébb ipar cikkeinkre fölhívják és így azok belterjes fejlődését előmozdítják. A mezei gazdálkodás jelenlegi állapotának és ezzel kivételképeségünk föltüntetése is oly nagyfontosságú és erre ezen országos kiállítás oly kedvező és talán egyhamar vissza nem térő alkalom, hogy egy egyes nagy és kis földbirtokosnak, mint különösen a gazdasági egyesületeknek odahatni kellene, hogy e kiállítás az ország minden vidékéről minél látogatottabb legyen.

Midőn tehát az országos kiállítás nagyfontosságát ismételten hangsúlyozzuk, fölhívjuk a hazai ipar- s gazdasági testületeket, hogy tekintettel a bejelentési határidőnek közellétére, hatáskörükben — a fölük telhető módon és eszközökkel — odahatni sziveskedjenek, hogy az ország minden vidékéről minél számosabb résztvevők jelentkezzenek, annál is inkább, mert az eddig beérkezett nagyszámú bejelentések a t. c. beosztás és az ideigleni épületek tervezése és föllállítása tekintetében sürgős intézkedéseket követelnek. A mezei terménynek bejelentési határideje június 30-ig, beküldési határideje pedig augusztus 10-ig halasztottat. A kertészeti termények 5 nappal, a virágok pedig egy nappal a kiállítás megnyitását megelőzőleg küldendők be.

Bejelentési ivalékkal és minden az ügyre vonatkozó fölvilágosítás és utbiztatással készséggel szolgál a kiállítási iroda Szegeden (buzatér, iparoskör.)

Ezen nagyfontosságú közügyet ismételten a hazai közönseget meglepő partfogásába ajánlván, kérjük a kiállítási eszmének minél szélesebb körben leendő terjesztését. Szeged, 1876 május 1-jén. A végrehajtó bizottság nevében:

Bakay Nándor,
elnök.

Gelléri Mór,
kiállítási titkár.

IRODALOM

„Vasárnapi munkaszünet“ cím alatt Dr. Niemayer Pál nyomán Bartb László fordításában népszerű közegességi olvasmányok első füzetét jelent meg a „Közegességi lapok“ kiadásában. E szigoru tárgyilagossággal s hazai viszonyaink figyelembe vételével írt művecske, hazánkban a közegességi iránti érdeklődés fejlesztésére van szánva, s könnyen érthető népszerű modorban tartva, — meggyőző érvelésével s tapintatos alkalmaztatásánál fogva mint közhasznú olvasmány a legmelegebb pártolásra érdemes. — Szerző ez első utóiró kísérletével a közegességi életre kiható törvös tanainak a néptanítók utján elterjesztését célozza, miért is művet leginkább azoknak ajánlja. Mi a mai mutatóvány közlésével azt akarjuk elérni, hogy olyan közönseggünk meggyőződést szerezzen magának e mű valódi belbecséről, melynek egy művelt ház asztaláról sem volna szabad hiányozni. Ajánljuk is e szakszert, jeles közérdekű vállalatot mindenki pártfogásába! Megrendelhető e füzet a „Közegességi lapok“ szerkesztőségénél Budapest VIII. ker. vas utza 15. sz. a. 60. krért, — vagy akár nálunk is szíveségből.

Különféle hírek.

Hollós László budai főreáltanodai tanár s ösmert fiatal író elhunyt mellbajban özevgyet és két árva hagyott maga után. Tevékeny férfi volt s a mellett szabadkömtes. Béke hamvira! A „Petőfi társaság“ szépirodalmi lapot készült kiadni. A debreczeni „iparegyesületi takarékos és hitelintézet“ f. hó 7 ki gyűlésén a társulat 4000

részvényeinek számát 2000 re szállította le. Csetvertinszky gróf egy verseny-paripát közelebb 30000 fton vásárolt meg. Hajdú-megye csakugyan létrejö s pedig Debreczen székhelyel, — megyének ennek rovására legújabb kombinációk szerint e-ak Sámsort és Kabát vesztené el. Temesváry színgazgató Debreczenből Budára megy s az ottani szinkörben fog a nyár folyamán előadásokat tartani. N.-váradvárosi községi iskolái részére a közoktatási minisztérium 3800 frt. segélyt tett folyóvá. A belügyminisztérium pedig körendeletileg hívta fel a törvényhatóságokat, hogy a községeket önkéntes tüzoltó egyletek alakítására buzdítsa. A debreczeni torna egylet f. hó 25-én tornánnepélyt rendez. Az olasz dohány egyeduralmi társulat hazánkban évenként 1 1/2 millió kilogramm magyar dohány akar vásárolni, s e tekintetben 3 évre kíván szerződést kötni. Zichy Mihály jeles magyar festő hazahivatott Párizsból, hogy a Deák ravatalnál végbement királyi jelenetet vázlatba foglalja, — ez alkalommal Zichy magával hozta a párizsi magyar egylet szép bronz koszoruját is Deák sírjára.

Heti hírek.

+ Mindazon tisztelt barátainknak kik távollétünk alatt is levelezésben kívánunk velünk állani, ezennel tisztelettel kijelentjük, hogy becses soraikat csak B.-Ujfaluba a szokott czim alatt intézzék hozzánk, úgy is veendjük azokat s szükség esetén intézkedhetünk.

** A bécsi alkudozásoknak vége, a minisztériumnak sikerült az osztrákkal megkötni az egyezséget, melyet azonban a törvényhozás nem vett még tárgyalás alá, s hihetőleg csak szeptemberben fog megvitatni. Hazánkban sokakat nem elégít ugyan ki az eredmény, de mások kényserűségéből mégis megnyugosznak abban. Az elért eredmény egyik feltétele az is, hogy ezután a bankjegyek félig magyarul lesznek nyomtatva, s hogy némely országunkba behozandó iparezikkre jogunk leendő nagyobb vámot vetni.

— Ha a díszes városháza alatt levő egyik bolt felé festett ákombakom magyar betű formáját nem látjuk, ha egy pár priviligizált koresma büzhödt légből hajnalról hajnalra nem hatna ki a borsalak által befogott torok rikácsoló magyar dala, — bátran elhinnék, hogy e virágásnak indult városkában Konstantinápoly piszkos utzáin járunk, midőn fő utzákon végig megyünk. — Nem elég szemlélni a fakereskedők dísztelen kirakatait, hanem gyönyörködnünk kell még ama szép fa alkotmányban is, melyet egyik polgártársunk saját telkén kívül állított a köztérre, talán azért helyezte, hogy abban a köser meszárszékét felállítsa. Szomorú bizonyossága közrendűségünk hiányának, hogy az izléssel homlokegyenest ellenkező ily ronda fabódé díszelkenedhet épen a város fő utzáján s akarja elhomályosítani ama csinos szomszéd kis épület fényét, mely élénk ellentétül hirdeti tulajdonosa szép iránti fogékonyágát.

+ Részegeskedés áldozata lett egy 65 éves nő, ki karbozatos szenvedélye kielégítéséhez nem találván hazánál anyagi alapot s f. hó 1-re viradóra az istállóban felkötötte magát. — Mint a fama regéli terve már rég ki volt csinálva s annak kivételét többek előtt nem titkolta. — A f. hó 9-én megejtett orvos rendőri boncolás az öngyilkosságot megállapította.

— Fortuna istentennaszony mosolyga azon szerencsés halandókra, kiknek a Kolozsvári Fröbel intézet javára rendezett sorsjáték sorsjegyeiből a 499 sorozat 92 szám. 406 soroz. 49 szám. és 710 soroz. 92 szám jutott osztály részül, meit első 5000 — második 1000 — harmadik 500 fr. értékű ezüst tárgyakat nyert. A mai pénzszük világban

nem megvetendő összeg egyik nyereség sem.
 + **Általános örömjaj** rása fel mindenkét a csüggedés kábító almából, ez örömjaj vidékünk gazda közönségének — szivéről lehullott mely solhajan kitörő örömhanga volt. A sárzolni kezdett mező, a fonyadt verések, a három napon át tartó jótékony esőzés által új életre keltek, vidal maga a nagy természet, s a gazda közönség nem rég még lesülte boddott gondterhelte fejét, gondtalanul reménnyel teive emeli magasan.
 — Adja Isten ne csalódjék!

— **Váncsod községe** egyszerre jegyző és postamester nélkül maradt. Valjón ugye? a hír úgy beszeli hogy az ottani jegyző a midőn állásától felmentetett, egyidejűleg ezzel töle a posta is Mpeterdre tétetett át. Ohajtandó volna a közönség érdekében hogy ez egyszerre megjelent kettős baj mielőbb orvosoltassék.

— **A közcavcorához** elelmi cikkekkel adakozók nevei közül tévedésből Vagó Józsefne neve kimaradt, mit ezennel helyre hozunk. Jegyeket elarustottak pedig még tiszt. László Janosné. 2 ft Balogh Janosné 4 ft. Kovacs Lászlóné 3 ft., melyet ezuttal sziatte nyugtázzunk.

— **Lapunk legutóbbi számában** megjelent azon ajdoságra, mely a Barand és Szerep alatti árviz munkálatokat Osváth P. ur nevével hozta kapcsolatba, két oldalról

is vettük helyreigazító észrevételezést; — azonban a késői beklüddés miatt már ez alkalommal egyiket sem hozhatjuk. Legközelebb magától Osváth P. t. munkatársunktól fogunk adni ez ügyet szigoru targyvilagosággal megvilágító hosszabb részletezést, mely tartalmánál fogva a barándi t. felszólaló polgártársnak is teljesen eleget teend.

— **Székelyhidón** a részvénytársulat által felállított fordó május 1-én nyílt meg. Hát a miénk, melyet oly rég rebesgetnek, valyon mikor fog mar megnyilni? Azon ösmert vállalkozó szellemű polgártársunk ki ezt már kifalásba helyezé, jó volna ha mozgató az ügyet. Vagy addig is nem volna e üdvös legalább egy hideg fordó intézet is a Berettyón? mely hisszük szinte kifizetné marát.

— **Értesítés.** — Van szerenesém a vidéken székeltő t. ügyvéd uraknak, ugy az ügyes — bajos felekek tisztelettel tudomásukra hozni, hogy az ügyvédség önálló gyakorlása mellett eljárók oly megbizásokban is, melyek Budapesten valamely ügyben közbenjárást, sürgetést, megszorgalmazást, értesítést stb. kívánnak; és a bozzám intézendő levélbeli megkeresésekre, — a melyekben a hatóság és ügyfelek neve, az ügy minősége és benyújtása — s illetve felterjesztésének ideje körülírandó, — pontosan és gyorsan, kívánatra posta-fordáltával

válaszolok. Díjak mérsékelték: egy két órai idő alatt végzhető eljárás díja 1—3 frt. A beces megkereséseket ezimem alatt Budapestre, belváros Rózsasátr 5. szám I. emelet — kérem intézteni. Török Dávid ügyvéd, a budapesti ügyvédi kamara tagja.

Piaczi árak.

B.-Ujfalu, május 11. Tiszta buza (Hectoliter) 5 90. Kétszeres 3 frt. 93 kr, rozs 3 ft. 59 kr, árpa 2 ft. 70 kr. kukuricza 2 ft. 80 kr. zab 2 ft. 75 kr. Köles 2 frt. 80 kr. 100 kilogramm szalonna 71 ft. 50 l kilogram szalonna 71 kr. 100 Kl. só 13 ft. egy kilogram só 13 kr. egy liter köleskása 7 kr, egy liter disznósír 70 kr. egy liter szesz 42 kr. egy liter borsó 7 kr. egy liter lencse 10 kr, egy liter paszuj 8 kr. 100 kilogram finom lángliszt 25 ft. kr, 100 kgr. zsemlyelisz 23 frt. kr. 100 kgr. kenyérlisz 14 ft. kr, egy kgr. disznóhús 48 kr, egy kgr. marhabús 36 kr. egy kgr. fagyú gyertya 76 kr. egy kgr. lampa olaj 64 kr, 100 kgr. szalma 1 ft. kr. egy adag Zsupszalma 6 kr. mezei munkabér saját kenyerén 65 kr. a gazda kenyerén 45 kr.

HIRDETÉSEK.

FELDMANN BERNÁTH
női szabó mester
 B.-Ujfaluban
 tudatja a n. é. helybeli és vidéki t. közönséggel, hogy bármely szakmájába vágó munkát a **legujabb divat szerint, a legjutányosabb és legpontosabbani** elkészítésre elvállalni képes; melynél fogva szíves megrendelések **Feldmann Ignátz** kereskedő urnál — ki bővebb tudósítással is szolgálhat — fogadtatnak el.
 Szíves pártfogásért esedezik
 tisztelettel
Feldmann Bernáth
 női szabó m.
 (5—3)

Az általánosan kedvelt 24—8
 és
orvosi tekintélyek
 által
 megvizsgált és ajánlott
Steier növénynedv
 folyton friss minőségben kapható
 B.-Ujfaluban a gróf Széchenyihez
 címzett gyógyszerárban.
 Ara egy eredeti üvegnek 87 kr. o. é.

A legbiztosabb
 és legkellemesebb szer
váltóláz ellen,
 különösen gyermekeknél, kik a keserű Chinint más-kép bevenni nem képesek a
Chinin-oszokoládé
 és a
CHININ-CZUKOR
 Rozsnyay M. gyógyszerésztől Aradon (ezelőtt Zombán), melyeket a magyar orvosok és természet-vizsgálók nagy-gyűlése Fiumében pályadíjjal koszoruzott.
 Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jó hírvé gyógyszerárban.
 Valódi minőségben kapható: B.-Ujfaluban a gyógyszerárban. Sarkadon Trajanovits, N.-Szalontán Podhracky, Belényesen Orley, Er-Mihályfalván, Mátray Derecskén Beliczay F. gyógyszerészeknél.
 A hamisításoktól óvakodni kell.
 Mindenki csak Rozsnyay M.-féle pályakoszoruzott ké-szitményét kérje és fogadja el. 15—3

100 darab látogatójegy csak 60 kr.
Goldstein Mór
fiókkönyvnyomdája
 Berettyó-Ujfaluban
 elvállal mindennemű nyomtatványok izlésteljes kiállítását
gyorsan és a legjutányosabb ár mellett.
 Ugyanott a községi ügymenetbe valamint a kataszteri munkálatokhoz tartozó mindennemű nyomtatványok készletben tartatnak.
 100 darab levélpapír névvel 1 ft.

Elő
 Egész évre
 Fél évre
 Negyed év
 Egyes szá
 Községkn
 tóknak eg
 dött elo
 Szerkesztő
 tal: Főut
 va az előz
 kézirat

Egy kis
 7-iki
 v

A
 heti hírel
 gek neh
 tett tisz
 ár meg
 ltvé, ez
 egyénis
 mintha a
 védésbe

A k
 eslatkoz
 ben ki k
 dolgokba
 hagyásá
 tartó kö
 ban par
 dem e t
 jelen vo
 Mixlós,
 Vattay

Vat
 a közleg
 gyét, m
 megértve
 doníthat
 és tapin
 hogy a
 leg felv
 szédok
 viznek
 megfene
 de esek
 vét első
 bucsai r
 nem ny
 a karcz
 gét kim

Rés
 tartó tis
 mindnyá
 Udvari,
 Daneshá
 ségek a
 kiknek
 lójuk se
 munkáik
 a veszt
 több ny